

Sveriges Rikes Ständers

31. 30

Beslut

Som aff them enhälligen

giordes/ på then allmenne Riksdagh / som
hölls i Stockholm den 3. Novembris Åhr 1660.

Stockholm/

Ernelt hoos Henrich Keyser Kongl. Booktryckare.

Eleonora med Gudz
nådhe/ Sveriges/ Gøthes
och Wendes Drottningh/
Storförstuma til Finlandh/

Hertiginna vthi Skåhne/ Eslandh/ Lifflandh/ Gørcen/
Brehmen/ Behrden/ Stettin/ Pommern/ Cassuben och
Weiden/ Förstuma til Rhügen/ Frw öfwer Ingerman-
landh och Wismar; Så ock Pfaltzgreswinna widh
Rhein i Beyer/ til Göllich/ Clewe och Bergen Hertigin-
na/ Boren Hertiginna til Sleswig/ Holsteen/ Stormarn
och Ditmarschen/ Greswinna til Oldenburg och Del-
menhorst/ etc. Sampt Effterkressne Sveriges Riktes
Rådth och Ständer/ Greswar/ Früherrar/ Biskopar/
Ridderkap och Adel/ Prästerkap/ Krigz/ Befahl/ Bor-
gerkap/ och menige Allmoge/ som til dhenne berammade/
och wäl öfwerståndne Rikszdagh/ hafwa warit församla-
de/ så för Östsielske/ som och Fullmägtige aff Wäre hem-
ma i Landzändarne warande Medhbröder/ Giöre witter-
ligt / at såsom dhen Stormächtigste Höghborne Försie
och Herre/ Her CARL, Sveriges/ Gøthes och Wen-
des Komungh och Arff Försie/ Storförste til Finlandh/
Hertigh vthi Skåhne/ Eslandh/ Lifflandh/ Gørcen/

Brehmen/ Vehrden/ Stettin/ Pommern/ Cassuben och
 Wenden/ Förste til Rhügen/ Herre öfwer Ingermanneland
 och Wismar; Så och Pfaltzgrefve widh Rhein i Beyern/
 til Göllich/ Glewe och Bergen Hertigh/ etc. Vår res-
 pective älskelige färe Herr Son/ och allernådigste Konung
 och Herre/ i betrachtande aff Rijksens närwarande will-
 kühr och beståenhet/ hafwer skattadt rådhsampt och tien-
 ligt sammanfalla Ds aff förbe." Rijksens Ständer/ och
 därhoos behagat Ds at kungjöra/huruledes/widh dhemme
 tiden/ begås och förrättas skulle dhen Stormächtigste
 Högborne Förstes och Herres/ Her CARL GUSTAVS/
 Sveriges/ Götthes oc Wendes Konungz/ Storförstes til
 Småland/ Hertigs vti Skåne/ Estland/ Carelen/ Brehmen/
 Vehrden/ Stettin/ Pommern/ Cassuben och Wenden/
 Förstes til Rhügen/ Herres öfwer Ingermanland oc Wis-
 mar; Så och Pfaltzgrefves widh Rhein i Beyern/ til Göllich/
 Glewe och Bergen Hertigs/ etc. Vår för detta allernådig-
 ste Konungz/ minnera Sal. hos Gndh/ och Höchsterbörmlig
 i äminnelse/ Christelige Konungzlige Begräffning och For-
 defärdh. Därnäst hafwer och Hans Kongl. Mayst. Ds
 welat optäckia/ medh hwad lycksaligheet dhen högste Gndh
 hafwer behagat/ sedan nästförweckne Rijksdagh/ som hölls
 i Göttheborgh/ och slöts den 1. Martij/ vthi innerwarande
 Åhr/ aff sin outhsäjelige mildheet/ wälsigna och bekröna
 Hans Kongl. Mayst/ Vår närwarande Allernådigste
 Konungz/ ingångne Konungz. första Regementstidh/ vthi
 een åhrbar/ myttigh/ och ewigwarande Fredz erhållande/
 på äthstidlige Orter/ så at munnehra/ största dhelen/ af Swe-
 riges

riges Rijkes Naboer och Fiender/ aldeles förläste/ och til
 förre wänskap och förtroende/ åter brachte äre wordne.
 Endtligen hafwer och H. K. M. af Ds welat ästa/ at öfwer-
 läggia och betrakta dhe förnämsta ärender/ som wid när-
 warande tillstånd/ och så satte Rijzens/ och Fädernes
 Landzens anlegenheet; pröfwes oomgiengelige/ at tagas
 i acht/ och medh moghne Råd och försättningar/ bringas i
 sin tilbörliche Säkerheet och rätta Stadga. Alltså Wij
 sampelige Rijksens Råd och Ständer/ effter Vår oför-
 anderlige Trooheet/ Lydna och Plicht/ här insindne och
 tillsammans komne/ hade först billigt önskat/ at hafwa
 varit så fälle/ dhet Wij/ til många åhr/ hade kunnat nita
 Hans Kongl. Mayst. höghloftigh i äminnelse/ sordom Vår
 allernådigste Konungz och Herres/ såsom een så incompa-
 rabel Herres milde/ och fast bepröfslige Regimente/ vnder
 hwilke högha Kongl. erwijselser/ samt ertedde wälgär-
 ningar/ Ds alla/ om mycken hughnadt/ wälsärd och
 Lycksaligheet/ märckeligh förhoppningh tillwarte; Icke de-
 ste mindre/ emedan Gndh Allmächtig hafwer tåchts an-
 norunda förordna/ och Hans Kongl. Mayst./ medh hög-
 sta Vår bedröfwelse/ ifrån Ds falla/ och til dhen Ewiga
 och Himmelsta Frögdens försättia; Så är Vår plicht/
 detta/ såsom ett hårdt allgemne Landz Straff/ medh tå-
 lamodh optaga/ Våra Synder/ såsom rätte Orsaken där
 til/ medh allwar ångra/ Gndh bedia/ om försköningh/
 för wiidare hämbd och wreede/ jämwahl medh ett tack-
 samt/ ödmuikt och wyrdesult hierta erkänna/ och vthi ewig
 äminnelse förwara/ een så stoor Konungz höge förtienster/
 A in bewijste

beröfste wälgärningar / och Kongl. försorgh / så för Rik-
ket och Fäderneslandet i gemehn / som och för hvars och
eens i synnerheet / där vthi / och vnder / bestående Interesse.
Och emådan Hs. Kon. M. tt / Vår allernådigste Konung
och Herre / som hafver träd / igenom Guds försyn och skie-
kelse / vthi dhes Sal. Herr Faders Thron och Regimentz
Stohl / billigt hafver slutit / widh een sådan tidz beskaffen-
heet / intet vara tienligare / än at Hans Sal. Kongl. M. b
Lefamen / må forderligst / och medh Christelige / sampt vthi
Vårt käre Fäderneslandh / widh Kongl. Begravnin-
gar / öflige ceremonier / til des Graff och hwiilorn / beled-
sagas / så hälle Wij / icke allenast wår plicht lijfmätigt / sam-
ma Aet at bijwisa / och dhen yttersta åhre / och devotions-
tiänst där widh at betee / som wij det och icke wele vthelåta el-
ler försumma / men fast mehre / efter all möijelicheet / hielpa
dhen tilböriligen at betiåna / och medh all redebogenheet / er-
wisa / huru Wij / vthi Vår hjertan / Hans Kongl. Maj. b
osörjkelige Dygder / ett stadigt warande tack samt monu-
ment hafwe erigerat och tillägnadt / hwilket Wij och Poste-
riteren / widh alle tider / til ett lijka hjertelagh efterlembne /
och öfwerantwarda skole. Därnäst / hugne Wij Os
högeligen / öfwer dhe i een så kort tidh träffade Fredz Slut-
och den önskelige Lyckan / som Gudh hafver förlant / först
högstbe: Vår aldrigh tillsyllest berömmelige / och numehra
hoos Gudh Sal. Konung / vthi ett så swårt Wårcks och
förande / hwilket / aff sielwe vthslaget / Wij in kunne af-
ga. Sålom och seder mehre H. K. M. tt Vår nu warande
allernådigste Konung och Herre / til des Regimentz förste
Råd

Råd och actioner / så at dhes begynte Kongl. Wålde
Åhr / straxt äre vthmärckte wordne / för heele Werlden / med
een så stor och hårligh Lycksaligheet. Och såsom Os icke
kan vara obekant och sorgått / vthi hwad efftertänckeligt
vthseende / och sahrliche Coniuncturer, Fäderneslandet rå-
fode / genö mehrehögstbe: Vår Sal. Konungz oförmodeli-
ge dödelige fränjälle och hadansård / warandes där medh
plözlige beröfswat / aff ett sådant högtönskeligit / dyrbart oc
tappert Hufwudh och förswar / som heela Werlden måste
admirera, och hwar ehrlich Swensk Man billigt skattade
incomparabelt / jämwäl och een sådan öfwermåten
stor Hielte / hållt så högnödigh / när Rikket fast wedh alla
Gränzer / stodh i låga / och war inwecklat i Wapuskifte /
medh alle thez mächtige Grannar och Naboer. Så är ju
Gudh Faderlige försorgh / och Os samptligen betedde Nåd
derwårck / i så många Lycksaligheeter / så mycket högre och dy-
rare til skatta / dyrcka / och medh ödmjukeste devotion at be-
römma / som Wij / vthi een sådan beskaffenheet / fast emot alla
Meniskiors hopp och tankar / then eene lyckelige och hug-
nelige Successen, efter then andra / hafwe nådt och erhållit.
Hwad misförstånd / irringar oc Blodz vthgiutelser / det Pol-
niste Wåsendet hafver anbracht och förorsakat / det hafwe
icke allenast sielwe dei så många åhr warande swåre Kri-
gen / och der twid erledne wedderwerdigheeter / utan och åthskil-
lige aff Rikzens Ständers / här til / om dhet Wårcket / på
åthskellige tider / hafde Rådhs slag och sattade fluth / nog
sampt betygat och vthwiist / hwar för wij och billigt dhe go-
da Herrars hafde möda / och försporde berömmelige för-
sichtige

sichthigheet/flitt/trooheet och ijswer / til Kongl. Majh. Vår
respective ålskelige kære Hr. Sons / så och allernådigste
Konungz och Herres / sampt Fäderneslandz ens tjenst och
wälfärdh / medh gunstigh bewägenheet och tacksam ihugh-
kommelse och beröm erkänne / som så wäl Armeens förestän-
de och direction, som besymmerligen Fredz Tractatens bij-
wistelse och befrämjande / å den Orten / hafwe haft i skö-
tsel / och hulptitleen godh vthgång / warandes / muncha / icke
allenast förljtte medh Konungen och Respubliquen af Po-
len / vthan och alle misförständen vthrotade / och sålunda
icke allenast den dådan befärande Sientligheet och Blodvth-
gintelst undkomme / vthan och H. K. M:t och Riket / ifrån
Högsthem: Konungz här til förmeente anspråk / aldeles be-
friat / sampt deslikt est een ansehnlig Provintz / såsom Liff-
landh / på den siidan / ewärdeligen Sveriges Grono tiläg-
nad / och försätrat worden; Tilika måtto / såsom Kysaren
och Churförsten af Brandenburg / igenom / och wedh sam-
ma tractat, äre deslikt est til fullkomligh / och stadigwarande
Fredh och eenigheet wordne förorsakade / och hafwe / i des
kraft / alle occuperade och inträcktade Plazer til Os igen
afstättat och restituerat; Så är och der igenom / os och Fäde-
neslandet / serdeles / wedh een sådan des Stat och beskaffen-
heet / een nyttigh och ansehnlig tjenst wedersfahren. Des-
likt est / när wi före Os til sinnes dheet beswärlige Kriget /
som medh Konungen och Riket Danmark / een rund tindh /
är fördt wordet / och huru / i des ställe / Freden / medh der
widh fölljande Naboeerligh förtrogenheet / är erhållen och re-
dintegrerat worden; Så kunne Wij icke mindre / af denne
Orsak /

Orsak / medh glädie beröra den erwijste Gudz wälgärningh /
som wi och / medh loss och beröm / deras namn och actio-
ner billigt ihughkomme / och hoos Posteriteten lämbne i
tacksamt åtänckande / som icke allenast Kriget / til Landz
och Watten / först vnder H. K. M:t war Sahl. Konungz
högstibeprijselige admirable conduicte och besallning / haf-
we bijwistat / fördt och dirigerat, vthan och / så wäl vth H.
K. M:t Liffstindh / som och sedermera / vnder Vår nu
warande Allernådigste Konungz Regimente / sieltwe Fredz
tractaten förestätt och vthfördt / til ett önskeligt Sluch /
hvilken Fredh ländet Riket til så mycket mehre styrckia /
säkerheet och fromma / som dhe förnähme Provincier, Skå-
ne / Halland / Blekinge och Bahus Län / medh åthyllige
förnähner / jämswäl och Seglationens friheet / til Commer-
ciens opkompt och befördran / genom be:re Fredz Sluch / å-
re Fäderneslandet tilbrachte / faststälte / och å nye / sådane her-
lige Provincier, såsom Lemmar i sin råtta Kropp / uisförlij-
wade wordne / för vthan och / at wi i tindh samma tindh och tra-
ctat, dhe rringar och wedervärtigheet / som emellan
Sveriges Grono / och General Staterne / aff the föreenade
Nederlanden / dheff dhren äre förclupne / deslikt est äre
wordne slättade / och i een hålsosam fredh och wänskap för-
satte. Och såsom alle ofwantalde Solennes Fredz sluter
och föreningar / vthwiisa omständeligare / Os / och heele den
ehrbare Werlden / hwad medh hwar der a tractati symmerheet
är beleswat / samtyckt och faststält wordet / hwar Kongl. M:t
och Riktzens fullmechtige Seeminge budz namn äre speci-
ficerade / såsom och deras / hvilke såsom Wäner och
Bundz

Bundzförwarter/ Underhandlare i Wärfket hafwe varit/
 af åthskillige Staters Genningebud/ hwilke deßlikt/ och efter
 hwaras och eens i synnerheet erwiiste/ och använde wälmeh-
 ning/ åhoga och cooperation, af Ds och Säderneslandet/
 beröm och tacksamheet meriterat hafwe. Här widh på-
 minne Wij Ds åter/ icke vthan een synnerligh hietans åhre-
 bödigheet och tacksamheet/ Wår numehra hoos Gudh Sal.
 Allernådigste Konningz och Herres / Högstberömeligh i
 åminnelse/ gjorde och bewijste Kongl. försorgh och stora mö-
 da/ för Rikszens/ sampt alles Wår wälgångh / förkoftringh
 och säkerheet/ hwar igenom/ nåst Gudh/ det förnåmbste Fun-
 damentet til förestrefne Lycksaligheete/ så i Krijget/ vthfö-
 rande/ som Fredz stiftandet/ är lagt werdet / och hafwer
 nådt sin befordring och främjelse/ Efter Hans Sal. Kongl.
 M:ts icke allenast igenom Wapnens/ med heele Werldenes
 förvondran/ försichtige och tappre anförande/ vthan och/ med
 alle Fredelige anbodh/ sampt andre behörige Medel/ såsom een
 Christeligh Potentat, och rätt Landzens Sader / wårckeli-
 gen hafwer betygat/ Rikzens säkerheet/ wälfårdh och roo/
 wara sitt eendaste ögnamärke; Hwarföre och H. R. M:ts
 alt arbete/ möda och fara/ hade/ tilförvondran aff alle / ospart
 och satt tilbakars. Wij finna och wedh dhetta Rikzens
 närwarande tilstånd Ds skyldige/ efter dhen anledning/ som
 gifwen är/ at taga i acht/ och bringa i sitt behörige skick/ hwarad
 til Kongl. May:ts Wår respectiue ålskelige K. Hr. Sons/
 och allernådigste Konningz och Herres/ så och Rikzens wäl-
 färd/ Sakerheet och bästa/ för denne tiden/ synes af Ds fräs-
 kas och fordras/ at Observeras/ såsom det nu och framdeles
 kan

kan lända H. R. May:ts tilråttadig tiensst/ frema/ gagn och
 tryggheet/ jempte Rikzens och Säderneslandzens wälfärd/
 sampt hwar och ett Ståndz rättmätige frijheet/ och Under-
 sätarnes trefnad och tryggheet/ hwarföre Wij/ i följande
 årender/ hafwe stadgat/ sluttit/ och salunda/ i alt/ Ds föresnat/
 som efterföljer:

1.

Såsom dhe förrige Rikzens Besluth/ eenkammerli-
 gen dhet/ som war författat år 1650. och år 1654. om Hans Sal.
 R. M:ts Arffsöccession/ och Successions rätt/ til Riket/ jämwal det
 i synnerheet/ som vthi innewarande Åhr/ vthi Giötheborgh/ på då stå-
 ende Riksdagh/ aff oss samptlige / och alla Rikzens Ständer/ em H.
 R. M:ts war nu warande allernådigste Konung/ bleff eenhälligen sam-
 mykt och belesat/ noghsampt Ds nu/ och i tilkommande Tider/ för-
 binde och bespflichte/ at icke hafwa något annat ögnamärke / eller satta
 dhe ringaste affseende/ på någon annan/ inn/ eller vthlåndst/ Föddan
 eller Osöddan / än på närwarande H. R. M:ts Wår respectiue ålske-
 lige käre Herr Son/ och allernådigste Konung allena / hwilken/ eff-
 ter be. Rikzens Besluth/ och samptlige Rikzens Råd och Ständers
 gottfinnande / och eenhällige bewillningh/ dhetta Rikets Chrono-
 Kongl. Högheet/ och wedhhängiande Rätt och Rättigheete allena til-
 ståer/ efter sätt och willkor/ som Sveriges Lagh / Konungens Gedd/
 och flere Rikzens Besluth/ vthwijsa och beskriwa. Allså/ at aff-
 stära/ och alldeles vthrota all anledningh och occasion/ som een eller
 annan (dei Wij dock icke wele förmoda) nu eller framdeles/ kunde höch-
 tigh satta/ jämwal at förtaga alla tilfällen / til otienlige Tanckar och
 Laal / som medh närwarande Rikzens Stat icke öswereens komma/
 sampt och sidst/ at så mycket menniskeligit är / förekomma alle besa-
 rande Irringar och Olycko/ och at/ igenom Gudz Biståndh/ befordra/
 och sålla Hans R. M:ts sampt deß Sädernes Rike vthi Sakerheet och
 Tryggheet; Så opreppe och åter jempte Wth samptlige Rikzens när-
 warans

warande Råd och Ständer, här medh, aff Vår Ryddigste försorgh/
troheet och åhåga öfwer Kongl. M. s och Riksfens Wälsfärd / Vår
för detta gjorde löfften / och erkänne / hälle / hafve och wyrdt dhen Stor-
mächtigste Nödhorne Förste och Herre / Herr CARL / Swer-
iges / Guds och Wendes Konungh och Riksförste / Storförste til Fin-
landh / Hertigh vthi Skåhne / Estlandh / Lifflandh / Carelen / Brehmen /
Nehrden / Stettin / Pommeren / Cassuben och Wenden / Förste til
Rügen / Herre öfwer Ingermanlandh och Wismar ; Så och Pals-
Grefwe widh Rhein i Bejern / til Göllich / Elwe och Bergen Hertigh &c.
för Vår allernädigste Konungh / Herre och Riksförste ; Wt
läpwe / sampt förplichte Os / Vår effterkommande / Riksfens Stånds
der / Underfåhare och Inbyggjare / at Wt wele och skole / icke mindre /
i dhesse H. May:s ommyndige Åhr / än framdeles / widh dhes / will
GUDH / lyckelige inträdande Kegering / bewisfa H. K. M. tt all Troo-
heet och Tienst / styrka dets / sampt Riksfens Rätt / och för H. K. M. s
och Fäderneslandens bästa skuld / hafwa opfatt och ospart Vår
wälsfärd / luff / lefwerne och förmågo / såsom redelige / oprichtige och
trogne Män / Ständer och Underfåhare ägnar och böhr / sampt för-
rige Afftieder och Förplichtelser är lufmatigt. Os och Riket alltiidh
förbehållandes / at dhen tiden H. K. M. tt / igenom Guds milderiike
Stickselse / til sine mogne och myndige Åhr kommen är / och för än Hans
Mitterträder til Kegeringen / då Os och Riket först försäkrar / på all wår /
Riksfens och Ständernes Rätt och Rättigheet / Friiheet och wälsfång-
ne Privilegier / i andeligt och werdzligt Ståndh / såsom det i bästa
form / aff framfarne Sweriges Konungar / och särdeles Hans Sal.
Kongl. Maytt. Konungh Carl Gustaff, giort är / och i boofstafwen
sinnes bestrefwet.

II.

Såsom jämppte andre Wederwärtigheet / hwilke
Os och Riket / genom H. K. M. tt sordom Vår allernädigste Herres
och Konungh hastige / och fast oförinodelige Dödsfall / åhre påkom-
ne / den icke åhr dhen ringaste / at H. Kongl. M. tt Vår respective
läre

färe Herr Son / och allernädigste Konungh och Herre / är lemnader i
dets unge / och omoghne Åhr / Faderlöds / och altså Riket och Fädernes-
landet / vthan Fullmyndigh / och til laga Åhr kommen Konungh ;
Hwarföre / effterdy vthi nåslförgångne Riksdagh vthi Götcheborgh / effter
den tidz Lagenheet / allenast een interims Kegeringh bleeff inrättadt /
hwilken til dhenne föreslående Konungh. Begraffningh / skulle wara /
och hafwa sitt beståndh. Alltså och emedan Vår plicht och troo-
heet emoot H. K. M. tt sodrar och kräfwet / dhet Wt tage dhes Rätt och
Nöghheet / sampt Fäderneslandens säkerheet och tryggheet i acht /
jämwal icke tilstadie något / hwar aff H. K. M. tt. nu eller ilångden /
kan taga någon skada och affacknadh ; Hwarföre / betrachtandes / at
til dhetta Wårt Upsås fullbordan / höghnödigt wara will / det Wt om
een wif Kegeringz form, Os förene / såsom grunden / til ett stadigt och
lyckeligt Regimente ; Och där hoos ihoghtkommandes / huru vthi
Hennes May:s Drottning Christinas unge / och ommyndige Åhr / een-
fannerligen Åhr 1633. och 1634. på då warande Riksdagar / een wif
Kegeringz form, bleeff / aff samptelige Riksfens Ständer öfwerfedd / ståh-
ligh och hållsossam sunnen / så och gillad och bekräftad / och för een La-
ga Stadga erkänd och wedertagen / såsom warandes aff sielswe effe-
ten och Wthgången förspord / hafwa sine store nyttigheet / serdeles
vthi Högst äfwanber : Drottningz ommyndige Åhr : Alltså hafwe
Wt / een sådan wälsfattadh Ordningh / och wäl bepröfwat Stadga /
wedh dhetta tilfälle / stättadt aff dhet wårde / och dhen wicht / at Wt
dhen / ånyo / såsom ett hållsossampt Medel antaga / gilla / bekräfta /
och til henne / alldeles / såsom een laga Stadga / ytterligare kräfteligen
Os förbinda welat / alldeles / såsom dhet för dhetta / Åhr 1634. belesstnat
och stedd åhr / i lifka Riksfens tilståndh / doch lufkwäl / för tijdernes om-
byt / och omstiftielses skuld / hafwe Wij i be. Kegeringz form / effter
moget råd och betänckande / någre ärender måst förandra / och hen-
ne lampa och förbättra / til nu warande Konungh. M. s Vår respecti-
ve alltelige färe Herr Sohns / och allernädigste Konungs och Herres /
som och alle Ständers / jempte Fäderneslandens tienst / bästa / wäl-
gång och säkerheet. Alltså hafwe Wij i ett särdeles Instrument
B iij sådan.

sådan war förbättringh och förändringh tillfatt/ hwilken Wi i lifka må-
to beträffat/ vnderstrifwit och förseglat hafwe/ såsom Wi och wele alt-
dersöre och här med stadgē at Regerings Formen och Ordinanngien/ så i
sigh sielff/ som hon/ för detta/ är antagen/ och godh funnen worden/ Så och
des/ nu/ på denne Rijzdagh tillöfte förbättringh/ til alle sine Clausuler,
stole hoosch Os/ och aff alle dem/ som Hs. Kongl. May. sampt Sweriges
Chrono/ ähre vndergiffne/ eller Kongl. May. Pabud/ Enda och
Hörsamheet skyldige ähre/ hafwa lagha Krafft/ blifwa i acht tagne
och effterkombne/ så kätt hwar och en ähr/ Hans Kongl. M. sampt
Rijfzens Brede at vnderwiffa; Det warde och/ i lifka måtto alle dee/
som Sweriges Chrono/ i något fall/ bebundne äro/ på ett eller annat sätt/
ingen vndantagandes/ här medh förplichtade/ til det/ som förbe: Ord-
nangie i sigh sielff/ eller dhen nu aff Os/ dher widh steddde tillöfningh
Stadgar/ och af dhem åstar och kräwer.

III.

Andoch för detta icke hafwer warit brukeligit / at nå-
gon Rijfzens Antiedrotningh widh Regementet sitta / dhet förestå/ och
däruti något votum åga kunde / Så hafwe likwäl Wi närwarande
Rijfzens Råd och Ständer / aff särdeles wichtige skäkl/ sunnit för godt
och rådeligit / dhet Hennes Mayt. nu warande Rijfzens Enkiedrott-
ningh den Stormechtige Högborne Förstinna och Fru/ Fru Hede-
wigh Eleonora, Sweriges / Götthes och Wendes Drottningh/
Stor Förstinna til Finlandh/ Hertiginna vthi Skåne/ Estlandh/ Liff-
landh/ Carelen/ Brehmen/ Nehrden/ Settin/ Pommern/ Cassuben
och Wenden / Förstinna til Rugen/ Fru öfwer Ingermanlandh och
Wismar; Så och Pfalz/ Gresswinna widh Rhein i Bayern/ til Bå-
lich / Clewe och Bergen Hertiginna / bohren Hertiginna vthi
Sleswigh/ Holsteen/ Stormaren och Dithmarschen / Gresswinna
til Oldenburgh och Delmenhorst etc. Så lår ge hon/ i deeta sitt ensörian-
de ståndh/ tåckes at förblifwa / vthi Hans Kongl. M. omnyndige ähr
bijnwiflar Regeringen/ däruti förer Directorium, och hafwer twenne
Vota. Effter som Wi och Hennes Mayt. där til behörligen ansökt
och

och förnådt hafwe/ at som nu berördt är/ Regeringen bijnwifla/ och hialpa
den at vthföra/ särdeles/ emedan Hennes Mayt. vthi des/ älskelige käre
Her Sons/ Vår Allernådigste Konungs och Arfförstes walgångh/
sampt Rijfzens bästa och förköffringh/ hafwer ett dyrt stättande Interes-
te, och dersöre billigt/ sielff närwarande kan bäst see och dömma/ hwadh
Kongl. M. tienst/ och Rijfzens wälfärdh/ fordrar/ så at det altijdh steddge
och endast må efftertractas. Där näst hafwer så wäl Högstbeni:
Hennes Mayt. Rijfzens Enkiedrottningh/ som och alle tillstådes wa-
rande Rijfzens Råd och Ständer aff oomgängelige skäkl och orsaker/
sunnit godt/ bewilliat och beslutit/ at dhe Fem höga Rijfzens Embeten/
Drozet/ Marsch / Admiral, Cantzler och Skattmestare/
effter förbe: Regerings Form, stole näst Hennes Mayt. Rijfzens En-
kiedrottning/ vthi Hans Kongl. M. omnyndige ähr/ wara/ achtas/ re-
specteras och hållas/ för Hans Kongl. Mayt. Förmyndare/ och Rijf-
zens Föreståndare / Och stole/ här effter/ altijdh och oföränderligen/ desse
Fem höga Embeten/ aff ingen annan/ kunna eller må beklådas/ än effter
Lagh aff insödde Swenske Mån/ Ridderstapet och Adelen allena/
som wijdare/ här om/ vthi sielffua Regerings Formens nu steddde tillöf-
ningh formåles/ hwilken/ så där vthi/ som vthi alle andre Clausuler och
Punctier/ hålles aldeles giltigh och som woro hon/ ordh ifrån ordh här/ i
deeta Rijzdage Beslut/ införd och upreppad. Och effter Hennes
Mayt. Rijfzens Antiedrottningh hafwer tåckes afläggia skriftiligen des
Edelige revers, sampt dhe förenembde Fem höga Embeten/ som äre
Drozet/ Gressue Per Brahe / Marsken / Gressue Lars
Kagg/ Ammiralen, Gressue Carl Gustaf Wrangel/ Cantzle-
ren/ Gressue Magnus Gabriel De La Gardie, och Skattme-
stare/ Her Gustavus Bonde, hwilke/ så munde/ som skriftiligen hafwe
giordt deres Eddh/ in för Kongl. M. Rijfzens Råd och Ständer / at
wela och stola på Rijfet och Regementet före til Kongl. M. Vår och
Rijfzens nytta och wälfärdh / som dhe det wele och kunne tryggeligen/
för Gudh/ Hans Kongl. Mayt. och Rijfet/ til swars stånd; Alls/ där
någon wid eens eller an/ iors/ af företalde höga Embeters/ fransal/ bliffuer
ordens

ordeneligen vthwaldh til samma kall / må han en befatta sig / medh samma
Embete och Förmunderskap / förr än han deplikest sin Eddh afflagde
hafver / in för Hans Kongl. Maytt. Hennes May: Rijkens Enkiedrotts-
ningh / Rijkens höga Embeten / Råd och Ständer / hwilken och / ibland
dem andre af Rijkens Råd / som icke de höga Embeten bekläder / och
liktwål / widh någons dödh eller fränfalle / eller i någons fränwaru eller
slufdom / hans ställe effter Ordinanzien / förträder / den stal och så wara
pliktig / samma Eddh / striffeligen / in för den Kongl. Regeringen / och
Rijkens Råd / at aflaggia / och sigh där medh förpligta / dhet så offta
han / vthi sådane fall / at bijwista Regeringen / sordrader warder. sigh Före-
ståndernes och dhe höga Embeternes plicht och löffe / i alla måtto wil och
stal effterrätta och följa. Och effter en Wij. på Hennes M: Rijkens
Enkiedrottning / samt dhe andre gode Herrars Rijkens Föreståndar-
res trooheet / huldheet / råttadigheet och flit / emot Hans Kongl.
Maytt. och Riket hålla Och aldeles försätrade / men där jempte wål kun-
ne behiarta / hwad mödosam / förtretelig / och swår börda Hs. Maytt. och
de gode Herrar hafwa antagit / hwilkets förrättande och vthförande de icke
kunna vthstå / medh mindre / Hs. Maytt. och de / af Och tilbörigen warde
astifterade / authorizerade / och deras myndigheet / macht / respect
och wyrdning krafftigt / af Och / understödd och erhollen ; En lätse och
förpligte Wij. på Rijkens / Wäre och Wäre Medbröders wagnar / på det
krafftigste som see kan och må / at Wij wele / vthi hans Kongl. M: Rijkens
allernädigste Konungs ommyndige år / hålla och hafwa Hennes Maytt.
Rijkens Enkiedrottning / och de Fem nuwarande Rijkens Embeten / och
widhderes dödlige afgang eller fränwaru / den sem effter Ordinanzien
deres ställen förträder / allena för Hans Kongl. Maytt. Rätt Förmundare
re / och Rijkens Föreståndare / bewijsa dem all åhra / Wyrdning och re-
spect / så och all tjänst / lydno och hörsamheet / vthi alt dhet dhe / effter Swe-
riges Lagh / och afwanbe. Regerings- form / på Hs. Kongl. Maytt. och
Rijkens wagnar / til des och Rijkens gangu och wälstånd / biudandes
och befallandes warde. Wij wele och den Kongl. Regeringen göra
alt möneligit biståndh / vthi wärellets vthförande / och til des bördas lista
som och jempte Hennes Maytt. och dem samma / när så tränger / hafwa
vpsatt

vpsatt och ofspardt Wårt Liff och sei.

och Fädernes Landet må vthi des Rätt / Rättigheet / Christeliga Regering /
så och Landh och Gränger / förswarade / försäktade och bestyddade war-
da. Där och någon / antingen högh eller lågh / som vnder Hs Kongl.
Maytt. och Sveriges Chrono forcerar / jämwal des befallningh styl-
digh är at stånda och effterkomma / eller något af detta Riket / dhet ware
sigh på hwarichanda sätt / åthniuter / til sitt bästa och wältreffnad / vnder-
stode sig / antingen at vndraga sig Hennes Maytt. och Rijkens Före-
ståndares lydno / eller sättia sig emot Hennes Maytt. och deres budh
och förbudh / tilfoga dem föracht och sijdwördringh / medh ordh eller
gärningar / och således förleena dem til Regeringens hinder och skada /
samt göra dem deras Embeter swåra och wederverdige : den eller dhe /
som sådant göra / och där til warda Laghwundne och skyldige / stole stån-
da samma straff / som woro dhet Konungen selff wedersahrit / effter dhet
9. Capitel i Konungabalken / ofwer hwilket alt Wij befinne Och skyldige /
at så myckit mehra hålla / och straffet håller / skärpa än lindra / som Wij
wete Regeringens / des förvthan / intet kunna bestå. Förmode här hoos och
begäre / at så som Kongl. M: och heela Rijkens / så wål som hwart och
ett Stånds utslundande wälsärdh / näst Gudh / där på beroor / at Hans
Kongl. M: i des unga år / må rätteligen och wål vpsostredh warda / så
warder Rijkens Regeringh / så som rätt Förmundare anstår / dragan-
des dersöre omsorg / at Hans Kongl. Maytt. i Wår rätt Religion /
alla Konglige dygder / loflige Swenste sedher / samt een godh be-
någenheet och affection / til sin egen Nation och Vnderfåhare / må war-
ra lårdh och vpsödd. Enste at Gudh den högste / som hafwer behagat at
sättia Hs. Kongl. Maytt. och Fädernes Landet vthi detta wilkor /
som Och nödwingar / och förorsakar at nu satta en sådan Regeringh /
wille af omäteligh godheet / mildeligen wälsigna Hans Kongl. Maytt.
hålla ofwer des Kongl. Person sin krafftige wårdh / Riket och alla Stån-
der til största hugnad och lycksaligheet / samt förlåne Hennes Maytt.
Rijkens Enkiedrottningh / och dhe ofrige Regerings Personer krafft och
biståndh aff högden / detta swåra Embetet wål at vthföra / görandes de-
res råd / anslag och actioner lyckelige / och til alle tijder berömmelige /
E

sa

tiänst / Riket til lycka och förnäm / samt Hennes Kongl. M:tt
 Rikets Unckie Drottningen sielf / så och the öfrige Rikets Föreståndare til
 beröm / heder och ähra / och Ds alle sampligen / alltidh til lycka och wäls-
 signelse.

IV.

Emedan oc Rikets Regering och Rådhs hafwa Ds föredra-
 ga lätit / huruledes Hs. Sahl. Kongl. May:tt Konung Carl Gustaff /
 fordom Wår allernädigste Konungh och Herre / hafwer medh des Be-
 måhl / Hennes May:tt Rikets Enckie Drottningh / wisse ächtenkaps
 Pacter ingadt / och af särdeles affection och nöye / som Hans Sahl.
 Kongl. May:tt / af sin Kongl. Gemåhls dygdessamma comporte-
 mente vndsängit hafwer / bebreawat Hennes May:tt medh ett wiset iiff-
 gedingh ; Hwarföre / och effter som Wij förspörre / och pröfwe af Hen-
 nes May:tt ett särdeles benågit hiertelagh och gunst emoot detta Riket /
 des Ständer och Inbyggjare / fördenstul se Wij ganska gärna / at så-
 dant iiffgeding blifwer / effter the vprättade ächtenkaps Pacter / och
 sielfwe Brestwens innehåldh och lydelse / som thet år 1655. affsamplige
 Rikets Rådhs och Ständer / bleff beleswat / Hennes May:tt hållit / och
 oblarverat / efftersom Wij och dem / här medh stadfäst / och thet öfwer
 handen hållawele / at the i alla mätto stole oförfränkte handhafwas / så at
 Hennes May:tt må dem behörligen nåa och äthniuta / doch detta såsom och
 hwad mehra Hennes May:tt aff Hs. Sahl. Kongl. M:tt kan wara för-
 vnde / sålunda / såsom thet wihi ett särdeles / dene Riketsdagz Bijafted / widare
 och medh mehre warder förklarar och inrättat. Och såsom Wij elliest
 wele willige finnas / Hennes May:tt / såsom den i Regeringen præsiden-
 rar / och twenne Vota förer / thet sempit all tilbörlich ähra och wördnat
 at bewijfa ; Allsälsewe Wij i den vnderdånige wise tilförsich / at Hennes
 May:tt icke trötta widh det Hennes M:tt ombetrodde höge Embetet / v-
 than thet / tillika medh dee andre Hans Kongl. M:tt trogne Förmyndare
 och Rikets Regering låter sig angelägit wara / som forberem : är och Wij
 i särdeles wördnadt / emoot Hennes M:tt här åter vppreppe / huruledes
 des

des älskelige läre Her Son / Hans.

nungh och Herre / wihi alle Christelige och Kongl. Dngder kan opfostras /
 och des / samt Rikets Rätt / styrckias / som hwad Hennes M:tt kan wä-
 dare judicera / lända til Fädernes landz tjenst / säkerheet och wälfstånd /
 Hennes May:tt behagade sådant an widare / medh wahnligh benågene
 heet och gunst / låta sigh wara om Hiertat.

Hwad öfrigit af Hs. Kongl. May:tt är godt sunnit wordet / för denne
 tiden Ds at proponera låta / och vnder händer gifwa / om at rådslå och
 besluta / der öfwer hafwe Wij / wihi ett särdeles bijaftedh / Ds förklarar / och
 effter sakernes nödwändigheet / och dese tiders bestaffenheet / där wihi slutit
 och stadgat. Hwilket alt / såsom och / hwad i detta Riketsdagz Besluth är
 författat / och förestrifwit ståår / at Wij Rikets Enckie Drottningh /
 och närwarande Rikets Rådhs och samplige Ständer / det hafwe samt-
 och hynderligen / på Wåre egne / och Wåre Medhbröders wågnar / så
 frånwarande som närwarande / godt sunnit / beslutit / och Ds fullkomligen
 der om föreenat / derföre det och trooligen efterkomma wele och stole / hafwe
 Wij sampligen / detta medh Wåre egne Händer vnderstrifwit / och lätit
 tryckia Wåre Insegh härnedan före / som gifwit och strifwit är i Stock-
 holm / den Tredie dagh wihi Novembris Månadh / Åhr effter Christi
 Wördh 1660.

